

Kløvermarken

HEFU-filen

"Når jeg har den opgave at hjælpe et andet menneske, holder jeg en del af dets liv i min hånd."

(frit gengivet af Løgstrup)

Helhedsorienteret Faglig Udvikling for Akutinstitutionen Kløvermarken

HEFU-filen er dokumentation på det udviklingsarbejde som akutinstitutionen Kløvermarken har gennemgået i forbindelse med projekt Kvalitet og mål i anbringelsen. (KIA)

HEFU- filen er tænkt som et dynamisk redskab til at fastholde, nuancere, justere og implementere beslutninger omkring arbejdsgrundlag.

HEFU – filen for Kløvermarken indeholder desuden elementer af virksomhedsplanen, introduktionsmateriale til nye medarbejdere, beskrivelser af døgnrytmen, samt interne arbejds-skemaer.

HEFU – filen er defineret ved følgende fem niveauer:

1. Lovgivningsmæssige og politiske mål og værdier for arbejdet med anbragte børn og unge.
2. Institutionens etiske grundlag/værdigrundlag – herunder menneskesyn og udviklingssyn.
3. Institutionens videns og teorigrundlag.
4. Institutionens omsætnings – og læringsrum, rutiner for anvendelse af ovenstående i praksis.
5. Institutionens praksis: Mål, værdigrundlag og teorigrundlag skal kunne genfindes.

Lovgivningsmæssige og politiske mål og værdier for arbejdet med anbragte børn og unge.

Serviceovens krav til arbejdet med anbragte børn og unge § 46.

Formål med at yde støtte til de børn og unge, der har særlige behov for dette, er at skabe de bedst mulige opvækstvilkår for disse børn og unge, så de på trods af deres individuelle vanskeligheder kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.

Akutinstitutionen Kløvermarken er underlagt Københavns Kommunes værdigrundlag og politiske mål for arbejdet med anbragte børn og unge:

- * bidrage til lige muligheder for udfoldelse, udvikling og sundhed for barnet/
den unge
- * bidrage til en opvækst med trivsel og gode vilkår for barnet/ den unge
- * bidrage til samme grad af succes i voksenlivet som andre

Københavns Kommunes døgninstitutioner skal bidrage hertil gennem:

yde professionel behandling og danne strukturerede rammer for børn og unges udvikling, og derved medvirke til, at de - uanset deres individuelle vanskeligheder - kan få de bedst mulige opvækstvilkår, så de kan opnå de samme muligheder for personlig udfoldelse, udvikling og sundhed som deres jævnaldrende.

Derudover har Akutinstitutionen Kløvermarken sine egne mål for arbejdet med de unge.

Alle unge, der bliver anbragt på Kløvermarken har sine egne mål, jvf. handleplaner, udviklingsplaner samt mål og delmål som udarbejdes sammen med den unge og den unges kontaktpædagog og sagsbehandler ved anbringelsen og under anbringelsen.

Akutinstitutionen Kløvermarken er en institution under Københavns Kommune, de unge bliver anbragt via socialcentre i Københavns Kommune eller via Den Sociale Døgnvagt.

Akutinstitutionen Kløvermarken er normeret til 9 pladser fordelt på 6 interne pladser og 3 eksterne pladser. Vores hovedopgave er akut at modtage unge mellem 14 -18 år.

Vores målgruppe er ung med vanskelige opvækstvilkår, som af forskellige grunde ikke kan bo hjemme eller på aktuelle anbringelsessted. De unge betegnes ofte som omsorgssvigtede, utilpassede, kriminalitetstruede, med begyndende misbrug og med psykiatriske problemstillinger.

Det er oftest unge med massive og komplekse problemstillinger. Fælles for dem er at de har udviklet individuelle overlevelsesstrategier, som gør det nødvendigt, at personalet har en individuel tilgang til hver af de unge.

Formålet med en akutanbringelse er at få viden om den unges ressourcer, styrker og vanskeligheder, med henblik på at få afklaret den unges fremtid og åbne for nye

Handlemuligheder, og evt. videre anbringelse med henblik på at sikre den unge et liv med trivsel og udvikling.

På vores eksterne pladser har vi mulighed for at afprøve/støtte den unge i selvstændig boform, med vores døgntilbud som bagland.

Institutionens etiske grundlag/værdigrundlag – herunder menneskesyn og udviklingssyn.

Vores menneske- og udviklings syn er:

- * at mennesker er født sociale og lærer gennem sociale relationer til andre mennesker
- * at mennesker udvikler sig gennem deres tilknytning til andre mennesker
- * at mennesker kan lære gennem hele livet
- * at ethvert menneske er unikt
- * at alle mennesker har brug for at blive mødt med respekt, kærlighed og omsorg for at kunne udvikle sig.

De unge, vi modtager, har ofte ikke noget alternativ til anbringelse hos os. Vi er et tilbud til dem i en akut og ofte vanskelig livssituation, så der er ikke tale om et reelt tilvalg fra den unges side. Når de unge ankommer, er de ofte kriseprægede og møder os med skepsis, usikkerhed og tvivl. De har mistet troen og håbet for fremtiden.

Udgangspunktet for vores arbejde er derfor, at vi skal kunne rumme de unge og være deres hjem i en vanskelig periode i deres liv. Det betyder, at vi har en individuel tilgang til alle unge. Vi møder dem med forståelse for deres særlige vanskeligheder, deres baggrund og deres erfaringer med relationer til voksne. Vi tilpasser krav og forventninger til den enkelt unge. Vi er nødt til at forstå dét, den unge forstår, for at kunne medvirke til en udviklingsproces for den unge.

Vores værdigrundlag i arbejde med de unge:

Omsorg / opmærksomhed:

At tage sig tid til den enkelt unge, at se og lytte, og derved forstå den unges behov og situation. Vi finder det vigtigt, at hverdagen afspejler en stor grad af ”sorgen for” den unges basale behov både fysisk og psykisk. Fra ”hvordan har de det?” til ”hvad er svært?” til tøj køb, mad og personlig pleje. Vi er vedholdende i omsorgen trods modstand og afvisninger, i et forsøg på at skabe tillid til de voksne. Vi forsøger at skabe ”orden i kaos” både det fysiske rod på værelset og det psykiske kaos som f.eks. savn, svigt og mindreværd. Vi gør det ved at være voksne, der viser vejen og er tilstede- og nærværende

voksne, der holder fast i aftaler osv. Vi oplever, at det lykkedes ved tålmodighed og gentagende indsatser, og det skaber forandring og udvikling.

Rummelighed:

Vi ønsker at være en institution med medarbejdere, der kan håndtere mange forskellige problemstillinger og situationer og samtidig hele tiden have de unge i fokus.

Som medarbejder skal man have kendskab til ungdomskultur og være i stand til at tilpasse sig den aktuelle ungdomsgruppe, samtidig med at vi møder de unge som selvstændige og unikke mennesker.

Vi vælger at arbejde med holdninger i stedet for regler, vi arbejder vedholdent og insisterende. Vi smider ikke de unge ud, selvom de gør ting, som de plejer at blive smidt ud for andre steder. På den måde håber vi at give de unge tillid til os voksne og dermed ønsket om at indgå i et samarbejde om fremtiden.

Respekt – ydmyghed og empati:

Gennem lytten, sprog og handlinger møder vi de unge med respekt. Vi møder mennesket bag facaden og forsøger at sætte fokus på de unges ressourcer. Vi lever efter devisen: ”Det er menneskeligt at fejle, men det er stort at erkende fejlen – at sige undskyld og at tilgive.”

Vi er opmærksomme på det vanskelige ved at bo sammen med andre unge, hvor fællesnævneren er personlige problemer og en uafklaret fremtid.

Vi tilstræber derfor at lære de unge at acceptere hinandens forskelligheder, og vi forsøger at løse konflikterne, så alle kan omgås med værdighed.

Vores tilgang bygger på et humanistisk menneskesyn hvor empati og ydmyghed for andre mennesker og deres selvforståelse er helt central.

Anerkendelse:

Anerkendelse spiller en central rolle i dagligdagen på Kløvermarken, også når det handler om de unge, deres forældre og andet netværk.

Vi gør os umage for at møde den unge der, hvor den unge befinder sig og forstår sig selv, vi lytter til deres fortællinger om deres liv, både tidligere og nuværende oplevelser.

Vi oplever, at de unge meget gerne vil fortælle deres livshistorier uden, at den voksne stiller kritiske spørgsmål, men gerne forståelses spørgsmål (den narrative historie fortælling)

Vi mener at anerkendelse har et socialiserings aspekt, som retter sig til selve individet dvs. egen selvopfattelse, som skal realiseres gennem samfundet og dets normer.

Tillid og relationer:

Tillid og relationer er vores primære arbejdsredskaber, da vi mener, at mennesker udvikler sig igennem deres relationer til andre mennesker. Vi mener, at uden tillid og relationer er udvikling ikke muligt. Det medfører, at vi forsøger at opbygge en relation til den unge i det tempo, den unge kan og vil acceptere, samt at vi tager udgangspunkt i relationen til at udvikle en gensidig tillid.

Institutionens videns og teorigrundlag:

På Kløvermarken forsøger vi at møde mennesket bag adfærd og fremtrædelsesformer og vi sætter fokus på de unges ressourcer frem for mangler. Vores tilgang til de unge bygger på et humanistisk grundsyn, hvor de unges selvforståelse er helt central, og vi mener, at identiteten udvikles i et anerkendende miljø og i relation med andre.

Det gør vi ved at lytte til den unge for at forstå den unges aktuelle livsverden, og vi møder den unge ud fra en anerkendende og relationel tilgang.

Vores teoretiske afsæt er desuden udviklingspsykologien (Bowlby og Stern). Vi bruger udviklingspsykologien til at forstå de unges vanskeligheder i relationsarbejdet, det giver medarbejderne mening, rummelighed og empati.

Vi benytter den narrative teori omkring historiefortælling, og i arbejdet med de unges livshistorie. Vi ser det som en mulighed for den unge, til at få konstrueret sin identitet på en konstruktiv og positiv måde.

Som akutinstitution arbejder vi med en meget bred målgruppe af unge, derfor afspejler de lokale teorier den gruppe af unge, som er anbragt på institutionen. De lokale teorier kan omhandle, teori eller forskning om misbrug, psykiatri, ADHD, omsorgssvigt, krænker adfærd ect.

Institutionens omsætnings - og læringsrum:

Med omsætning – og læringsrum menes de møder, hvor der tales om de unge eller pædagogiske problemstillinger.

På dette niveau er der blevet arbejdet med at få defineret eksisterende læringsrum:

Personalemøder, overlap, mandagsmøder samt supervision.

Der er blevet arbejdet med ”det indsporede team”

Der har været arbejdet med kommunikations metoder ved møder (KVIFA – kollegial vidensdeling) og med forskellen mellem refleksion (flere sandheder), dialog (mulighed for at udforske sandheder) og diskussion (striden om sandheden). I supervisionen er der arbejdet med forskellige metoder bla. Signs of safety.

Ansvarsteam:

Alle unge får et ansvarsteam bestående af 2 pædagoger. Ansvarsteamet fungerer ikke som traditionelle kontaktpersoner, da vi ikke er tilhængere af idéen om, at den unge skal vente på, at kontaktperson kommer på arbejde, hvis der er behov for en særlig samtale el.lign.

I stedet har vi et ansvarsteam, hvis rolle er at sikre at aftaler i målskemaet overholdes, at der er kontakt til forældrene og til evt. skole mv. Det er således ikke nødvendigvis teamet, der udfører opgaverne, men de kan vælge at uddelegere disse for at sikre, at tingene bliver gjort.

Ansvarsteamet er således tovholder på det pædagogiske arbejde med den unge.

Vi vælger at arbejde med holdninger i stedet for regler, vi arbejder vedholdent og insisterende.

Inddragelse af unge og forældre:

Herunder blev der arbejdet med medindflydelse, medbestemmelse og selvbestemmelse, og med konkrete tiltag i forhold til praksis med inddragelse af de unge og deres forældre.

Elevsamtalerne finder sted hver 14. dag med en fra ansvarsteamet. Samtalen tager afsæt i det i fællesskab udarbejdede målskema. De efterfølgende samtaler er opfølgning fra forrige samtale og bliver en kontrakt mellem os og de unge; en kontrakt som til stadighed er til genforhandling.

Indholdet i samtalen kan være forskelligt, men indeholder som rettesnor:

- Respons på sprog/adfærd både positivt og negativt samt forholdet til personalet, og de andre unge.
- Hvad er den unge god til at klare selv – hvad skal den unge blive bedre til at klare selv?
- Hvad er den unge tilfreds med – utilfreds med?
- Hvad skal vi hjælpe den unge med – i hvilket situationer er vi styrende, rammesættende, sparringspartner? Kan vi blive enige med den unge?
- Hvor ønsker vi, at den unge skal være selvregulerende, selvbestemmende og medbestemmende?
- Hvor er ”sagen” lige nu?
- Særlige emner, hvor den unge ønske sig imødekommet.

Forældre inddragelse:

Når en ung bliver anbragt på Kløvermarken, sender vi en informationsfolder til forældrene. Samtidig inviterer til et indskrivningsmøde, hvor de får set huset og møder de medarbejdere, der er på arbejde.

- Vi gør meget ud af den telefoniske kontakt til forældrene.
- Vi orienterer dem om, hvad der sker i den unges dagligdag samt sagsmæssigt og forbereder spørgsmål til møder mv.
- Vi henter forældrene til besøg eller møder, hvis det er afgørende for deres deltagelse.
- Vi kontakter forældrene, også selvom de unge ikke ønsker det.
- Vi tager på hjemmebesøg efter behov.
- Spørgeskema sendes til forældrene ved udskrivning.

Det første møde med forældrene anser vi som vigtig for den fortsatte dialog og samarbejde.

Da de færreste forældre er med ved selve anbringelsen, er det vigtigt at få mødt hinanden og få afstemt gensidige forventninger. Hvad skal/kan vi, og hvad kan/ønsker forældrene at bidrage med, og hvorledes skal de inddrages i arbejdet med den unge? Vi tilstræber, at forældrene minimum 1 gang ugentligt bliver kontaktet og orienteret om den unges forløb på institutionen.

Socialrådgiverens rolle:

Vi har vores egen socialrådgiver på Kløvermarken Akutinstitution. Hendes opgaver er bl.a. at være bindeled mellem de forskellige implicerede. Ung/forælder, ung/sagsbehandler, forælder/sagsbehandler. Konkret foregår dette ved personlige samtaler, telefonisk kontakt samt møder.

Vi holder indskrivningsmøde indenfor den første uge af den unges ophold. Til mødet taler vi kort om baggrunden for akutanbringelsen, men vi fokuserer især på den fremadrettede indsats, hvilket både gælder tiden hos os samt tiden bagefter. Vi lægger vægt på, at den unge selv og forældrene har ansvar og indflydelse på deres egen situation og den indsats, de tilbydes.

Hver måned afholder vi statusmøder med den unge, forældrene, sagsbehandler og evt. skolen for at samle op på, hvordan det går nu og hvad der skal arbejdes på fremover.

Vi udarbejder løbende udviklingsbeskrivelser på hver enkelt ung, herunder vores statusbeskrivelse der også indeholder vurderinger og forslag til fremtidig indsats.

Institutionens praksis:

Det socialpædagogiske arbejde med akutanbragte unge er en særlig pædagogisk opgave.

De unges anbringelse er som regel et led i en række sociale begivenheder, og selve anbringelsen kan i sig selv være konfliktfyldt.

Det stiller krav til samarbejdet mellem den unge, medarbejderne og forældrene, om at sikre et godt og udviklende ophold, selvom der kan være tale om modstridende interesser og ambivalente følelser.

Mange af de unge har oplevet brud og svigt i deres relationer, og har derfor ikke meget tillid til andre mennesker. Vi mener at relationen og skabelsen af gensidig tillid er en vigtig erfaring for den unge at have med sig i livet. Vi ser opholdet på Kløvermarken som en mulighed for, at den unge får nye erfaringer med relationer til voksne.

Relationen bygger på den troværdige voksne, som holder hvad vedkommende lover, og som tør indgå i en gensidig relation. Relationen er motivationsskabende for den unge, og grundlæggende nødvendig for at rykke noget ved den unges udvikling. At opnå tillid fra en ung samt opleve, at vi har en betydning i den unges hverdag gør, at vi finder værdi i det arbejde, vi udfører.

Relationen tager ofte udgangspunkt i et fælles tredje, som for eksempel at køre ud og handle, at reparere en cykel eller se en film sammen. Man finder en ting at være fælles om med den unge.

I det fælles tredje er relationen mellem den unge og den voksne mindre magtpræget, da den tager sit udgangspunkt i noget fælles, og ikke i det der adskiller den unge og den voksne.

Grundlæggende pædagogiske mål i arbejdet med de unge

Det overordnede ønske og mål er at gøre en forskel i den unges liv trods omstændighederne.

- Vi ønsker at se på mennesket frem for handlingerne ved at kunne afvise handlinger uden at afvise mennesket.
- Vi ønsker at bevidstgøre de unge om dem selv (tanke – handling – konsekvens).
- Ruste de unge til at begå sig i det omkringliggende samfund.
- Skabe en god relation og være noget for den unge.
- Gøre dét, som vi gjorde godt for den unge i dag, lidt bedre i morgen (ikke at opgive håbet, men reflektere over arbejdet).
- Hjælpe den unge til at tro på sig selv som menneske.
- Give den unge en ny og anderledes erfaring med voksen kontakt.

For medarbejderne indbyrdes gælder de samme værdigrundlag og holdninger, som er beskrevet i forhold til de unge. Her forventes det, at man viser en gensidig respekt for sine kollegaer, vi taler pænt til - og om – hinanden, og selvom der er plads til forskellighed i personalegruppen, så skal vi være professionelle overfor hinanden på en ansvarsfuld og anerkendende måde.

Litteraturliste:

Lis Møller: Anerkendelse i praksis, Akademisk forlag 2008:

Per Revstedt: Motivationsarbejde, Hans Reitzels Forlag: 2004

Søren Hertz: Børne – og Ungdomspsykiatri, Akademisk Forlag. 2008

Knud Erik Pedersen: Drop afmagten skab kontakten til usædvanlige unge, 2002

Bente Lyng: Anerkendende pædagogik, 2008

Susanne Bang: Rørt, Ramt og Rystet, Socialpædagogisk Bibliotek 2004

Susan Hart, Rikke Schwartz: Fra interaktion til relation. Tilknytning hos Winnecott, Bowlby, Stern,

Schore og Fonagy. Hans Reitzel Forlag 2008

Berit Bae: Voksnes definitions magt og børns selvopfattelse. Socialkritik nr. 47 1996

Michael White Narrativ terapi: herunder ”identitet som historie” af Alan Holmgren